

Bruselj, 13. oktober 2022
(OR. en)

13369/22

ENFOPOL 496
IXIM 238
COSI 246
COPEN 350
JAI 1311

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	13. oktober 2022
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	12154/22
Zadeva:	Sklepi Sveta o viziji evropskega prostora forenzične znanosti 2.0 (EFSA 2.0) – <i>sklepi Sveta</i> (13. oktober 2022)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o viziji evropskega prostora forenzične znanosti 2.0 (EFSA 2.0), ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 3899. seji 13. oktobra 2022.

**Sklepi Sveta o viziji evropskega prostora forenzične znanosti 2.0
(EFSA 2.0)**

SVET EVROPSKE UNIJE –

1. OB UPOŠTEVANJU cilja Evropske unije, tj. vzdrževati in razvijati Unijo kot območje svobode, varnosti in pravice, v katerem naj bi bila s skupnim delovanjem držav članic na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah zagotovljena visoka stopnja varnosti;
2. OB UPOŠTEVANJU naslova V „Območje svobode, varnosti in pravice“ Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 87(1) in (2)(a) Pogodbe, v katerem je navedeno, da Unija vzpostavi policijsko sodelovanje, ki vključuje vse pristojne organe držav članic, in določi ukrepe glede zbiranja, hrambe, obdelave, analize in izmenjave ustreznih informacij;
3. OB UPOŠTEVANJU pomena čezmejne izmenjave profilov DNK, podatkov o prstnih odtisih in podatkov iz registrov vozil na podlagi Prümskih sklepov 2008/615/PNZ in 2008/616/PNZ z dne 23. junija 2008 o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu, ter ob upoštevanju reforme Kodeksa EU o policijskem sodelovanju z namenom okrepitve sodelovanja na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj v vseh državah članicah;
4. OB UPOŠTEVANJU Okvirnega sklepa Sveta 2009/905/PNZ z dne 30. novembra 2009 o akreditaciji izvajalcev forenzičnih dejavnosti, ki opravljajo laboratorijske dejavnosti v zvezi z DNK in prstnimi odtisi, ter splošnih zahtev ISO/IEC 17025 za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev;
5. OB UPOŠTEVANJU prednostnih nalog platforme EMPACT in skupnih horizontalnih strateških ciljev, navedenih v sklepih Sveta za EMPACT¹;

¹ Dok. 6481/21, dok. 9184/21.

6. OB UPOŠTEVANJU napredka, doseženega pri izvajanju sklepov Sveta in akcijskega načrta o nadaljnjih korakih za vzpostavitev evropskega prostora forenzične znanosti z dne 13. junija 2016², ter ob priznavanju, da je treba to delo še nadgraditi, da bi podprli organe kazenskega pregona in pravosodne organe v Evropski uniji na področju forenzične znanosti, OB UGOTAVLJANJU, da se v sklepih Sveta o notranji varnosti in evropskem policijskem partnerstvu iz novembra 2020 spodbujata razvoj in razpoložljivost čezmejnih podatkov, vključno z biometričnimi podatki in novimi tehnologijami, za učinkovito evropsko partnerstvo za notranjo varnost³;
7. OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije o strategiji EU za varnostno unijo, v katerem so določeni posebni ukrepi za celovito obravnavo strateških prednostnih nalog v digitalnem in fizičnem svetu, vključno z zaščito Evropejcev in Evropejk pred terorizmom in organiziranim kriminalom, ter se priznava vse večja medsebojna povezanost notranje in zunanje varnosti⁴;
8. OB POUDARJANJU pomena izboljšanja zanesljivosti in veljavnosti forenzične znanosti ter spodbujanja uvajanja nastajajočih tehnologij za učinkovit in trden evropski varnostni ekosistem;
9. OB UPOŠTEVANJU, da Europol podpira sodelovanje med organi kazenskega pregona v Uniji in podpira države članice, med drugim s svojimi ekipami za dokumente in digitalno forenziko ter laboratorijem za inovacije, ter da ustrezne agencije EU podpirajo nadaljnji razvoj inovativnih vrhunskih proizvodov za varnost državljanov in državljanek v EU prek inovacijskega vozlišča EU za notranjo varnost;
10. OB UGOTAVLJANJU, da bi evropski prostor forenzične znanosti z uskladitvijo postopkov in praks izvajalcev forenzičnih dejavnosti v državah članicah spodbudil sodelovanje in utrjeval zaupanje;
11. OB PRIZNAVANJU, da je Unija območje svobode, varnosti in pravice, na katerem se upoštevajo temeljne pravice ter različni pravni sistemi in izročila držav članic, in da se bodo prakse posameznih držav članic nujno razlikovale;

² Dok. 10128/16.

³ Dok. 13083/20.

⁴ Dok. 10010/20.

12. OB PRIZNAVANJU pomena Evropske mreže inštitutov forenzične znanosti (v nadaljnjem besedilu: ENFSI) kot platforme za učinkovito izmenjavo znanja s področja forenzike – pa tudi drugih deležnikov in izvajalcev forenzičnih dejavnosti –, katere cilj so oblikovanje minimalnih zahtev za kakovost pri forenzičnih preiskavah, lažje mednarodno sodelovanje in ugotavljanje pomembnih sistemskih potreb forenzične skupnosti;
13. OB POZIVANJU držav članic, Evropske komisije, ustreznih agencij EU v okviru njihovih pristojnosti ter drugih ustreznih institucij in organizacij, naj sodelujejo pri razvoju evropskega prostora forenzične znanosti 2.0, ki bi moral zagotoviti celovito vizijo za izpolnjevanje sedanjih in prihodnjih potreb ter okrepiti učinek in zanesljivost forenzičnih rezultatov. V viziji bi morali biti opisani konkretni elementi in načrtani nadaljnji ukrepi za podporo s strani izvajalcev forenzične znanosti organom kazenskega pregona v državah članicah in agencijam EU, tudi z raziskavami in inovacijami –

POSLEDIČNO:

MENI, da je treba nadaljevati delo na področju forenzične znanosti, da bi sprejeli poseben akcijski načrt za nov evropski prostor forenzične znanosti do leta 2030 na podlagi vizije, ki jo je pripravila ENFSI, in ki bi vseboval posebne ukrepe na področjih, kot so:

- **biometrični podatki**, ki omogočajo identifikacijo in avtentikacijo osebe na podlagi niza prepoznavnih in preverljivih podatkov, ki so edinstveni in specifični zanjo. Sposobnost uporabe in izmenjave biometričnih podatkov bi bilo treba izboljšati z varnim in zanesljivim postopkom, morali pa bi biti v skladu z mednarodnimi standardi, kot je serija ISO/IEC 19794. Pomen biometričnih podatkov za primerjalno analizo bi bilo treba nadalje upoštevati kot ključni dejavnik, ki pomaga reševati naloge organov kazenskega pregona;
- **umetna inteligenca** kot orodje, ki bi ga bilo mogoče uporabiti v številnih dejavnostih v postopkih forenzične znanosti, da bi izboljšali njihovo kakovost, učinkovitost in razpoložljivost. Potencial umetne inteligence v forenzični znanosti bi bilo treba raziskati, razviti in potrditi, da bi bil koristen za obravnavanje posameznih primerov in forenzične obveščevalne podatke;

- **digitalizacija** kot široko področje, na katerem se izvajajo nove tehnologije in avtomatizirani postopki za podporo in izboljšanje različnih faz v postopku forenzične znanosti, od kraja kaznivega dejanja do sodne dvorane;
- **nova orodja in nastajajoče tehnologije**, da bi se lahko prilagodili novim znanstvenim in tehnološkim inovacijam ter ocenili njihove možnosti ali omejitve. To vključuje razvoj nanoznanosti in nanotehnologije ter podpiranje sodelovanja med skupnostjo forenzične znanosti, univerzami in industrijami pri raziskovalnih in inovacijskih projektih;
- **nove vrste bioloških in kemičnih dokazov „-omika“**, ki so nove analitske metode, ki lahko privedejo do identifikacije velikih molekul, kot so beljakovine ali metaboliti, ki lahko zagotovijo informacije o ljudeh, njihovih dejavnostih in njihovem okolju;
- **forenzični pregled in razlaga** za okrepitev vpliva forenzičnih rezultatov in dokazovanje njihove zanesljivosti. Preučijo se prenos in obstoj sledi ter učinek številčnosti ozadja, da se dodatno okrepi veljavnost forenzične analize. Pomembno je oblikovati metodologijo za pregled in razlago teh rezultatov, da bi razvili ali potrdili, da so uporabljeni načini/postopki veljavni in zanesljivi v forenzičnih pogojih, in s tem izboljšali prakso forenzične znanosti;
- **izmenjava forenzičnih podatkov** med agencijami in jurisdikcijami, da se zjamči kakovost podatkov in podpre harmonizacija formatov v naborih podatkov, vključno z orodji za izmenjavo podatkov⁵, ter s tem zagotovi interoperabilnost obsežnih informacijskih sistemov EU;
- **multidisciplinarni pristopi**, tako da so lahko forenzični rezultati koristni za preiskave in operacije na podlagi obveščevalnih podatkov, povezane z organiziranim kriminalom in terorizmom;

⁵ Dok. 11824/2/20 REV 2, dok. 9105/21.

- **temelji forenzične znanosti**, vključno s širokim obsegom morebitnih področij za raziskovanje in razvoj ob upoštevanju sedanjih metod. Kljub stalnim izboljšavam za razvoj zanesljivih in veljavnih znanstvenih podatkov, kot so empirične študije, bi to omogočilo izboljšanje prakse forenzične znanosti;
- **forenzični človeški dejavniki**, razumevanje, kako človeška interakcija vpliva na odločitve na vseh ravneh forenzičnega preiskovalnega postopka, od kraja kaznivega dejanja do sodne dvorane;
- POZIVA ustrezne deležnike, kot so Evropska komisija, ENFSI, Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol), Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA), Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL), Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN) in Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust), naj dejavno sodelujejo pri tem delu, da bi opredelili dejavnosti, ki bi lahko nadgradile njihov prispevek k vzpostavitvi prejšnjega evropskega prostora forenzične znanosti do leta 2020 in prispevale k navedenim ciljem v okviru njihovih področij pristojnosti v prihodnjem akcijskem načrtu za evropski prostor forenzične znanosti do leta 2030;

POZIVA Evropsko komisijo, naj podpre prizadevanja držav članic za izboljšanje zanesljivosti in veljavnosti forenzične znanosti, zlasti z ustreznimi ukrepi financiranja.